

Budžeta kontroles komiteja

2015/2110(INI)

22.4.2016

ATZINUMS

Sniegusi Budžeta kontroles komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par cīņu pret korupciju un turpmākajiem pasākumiem pēc Īpašās komitejas organizētās noziedzības, korupcijas un naudas atmazgāšanas jautājumos (CRIM) darbības beigām (2015/2110(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Julia Pitera*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Budžeta kontroles komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā ieteikumu, kas iekļauts 2013. gada 23. oktobra rezolūcijā par organizēto noziedzību, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu — ieteicamie pasākumi un iniciatīvas,
 - ņemot vērā informāciju, kas iekļauta Komisijas 2014. gada 3. februāra ES pretkorupcijas ziņojumā (COM(2014)0038),
 - ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (COM(2012)0363),
- A. tā kā organizētā noziedzība, korupcija un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija Eiropas Savienībā un pārējā pasaulē pieaug un negatīvi ietekmē Eiropas iedzīvotāju drošību un Eiropas uzņēmumu intereses, kā rezultātā varētu tikt apdraudēta sabiedrības uzticēšanās demokrātijai un ES iestādēm;
- B. tā kā organizētā noziedzība, korupcija un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija rada nopietnus draudus ES ekonomikai, ievērojami samazinot nodokļu ieņēmumus dalībvalstīs un ES kopumā, kā arī pārskatatbildībai par publiskiem ES finansētiem projektiem, jo noziedzīgas organizācijas darbojas dažādās nozarēs, no kurām daudzas ir pakļautas valsts kontrolei;
- C. tā kā, aizsargājot ES finanšu intereses, būtu jānodrošina, ka budžeta ieņēmumi un izdevumi palīdz sasniegt ES prioritātes un mērķus, kā arī palielināt iedzīvotāju uzticību, stiprinot pārlicību, ka viņu nauda tiek izlietota pilnībā atbilstoši ES mērķiem un politikai;
- D. tā kā 2014. gadā tika ziņots par 1649 krāpnieciskiem pārkāpumiem, kas ietekmēja Eiropas budžetu EUR 538,2 miljonu apmērā saistībā gan ar izdevumiem, gan ieņēmumiem, taču nav oficiālu datu par to, kāda procentuālā daļa ir attiecināma uz organizēto noziedzību;
- E. tā kā nolūkā uzlabot esošos normatīvos aktus, piemēram, Konvenciju par Eiropas Kopienas finansiālo interešu aizsardzību (*PIF* konvenciju), attiecībā uz cīņu pret krāpšanu, korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un citām nelikumīgām darbībām, kas apdraud Savienības finanšu intereses, Komisija ir iesniegusi divus priekšlikumus instrumentiem krimināltiesību jomā — *PIF* direktīvai un regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi (*EPPO* regulai) — ar mērķi nodrošināt efektīvāku izmeklēšanu un labāk aizsargāt nodokļu maksātāju naudu visā ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpā;
- F. tā kā cīņai pret krāpšanu, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kā arī noziedzīgā darbībā iegūtas naudas atgūšanai Savienībā ir jābūt ES iestāžu politiskai prioritātei un tā kā tādēļ būtiska nozīme ir dalībvalstu policijas un tiesu iestāžu sadarbībai,
- G. tā kā noziedzīgo organizāciju spēja pielāgot savas darbības dažādām teritoriālajām un sociālajām situācijām ļauj tām savas darbības dažādot, gūstot ievērojamu peļņu no

narkotiku tirdzniecības, cilvēku tirdzniecības, atkritumu kontrabandas un nelegālās imigrācijas, un iefiltrēties likumīgajos tirgos, izmantojot “pelēko zonu”, ko rada slepenas vienošanās ar darbiniekiem “baltās apkaklītēs” un korumpētiem ierēdņiem;

- H. tā kā dalībvalstu tiesisko un administratīvo sistēmu daudzveidība rada sarežģītus apstākļus, kuros jānovērš organizētā noziedzība un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija,
1. norāda, ka organizētās noziedzības, korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas parādībai parasti ir pārrobežu dimensija, kuras dēļ ir nepieciešama cieša kompetento valsts iestāžu un ES iestāžu sadarbība, izmantojot valstu datubāzu palīdzību, ES instrumentu atbalstu un Eiropas rīcības plānu, lai to izskaustu;
 2. prasa Eiropas līmenī pieņemt vienotu organizētās noziedzības definīciju kā būtisku pasākumu, ar ko uzlabot cīņu pret šo parādību;
 3. uzsver, ka Eiropas rīcības plānam organizētās noziedzības, korupcijas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas izskaušanai būtu vajadzīgi pietiekami finanšu resursi, lai tas būtu efektīvs, neapdraudot subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu;
 4. atzīst, ka Komisija ir ierosinājusi plašu pasākumu klāstu šo noziegumu apkarošanai (piemēram, automatisko informācijas apmaiņu, Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu) un ka jau ir pieejami atsevišķi rezultāti; mudina dalībvalstis pilnībā izmantot jau spēkā esošos pasākumus un arī uzskata, ka ļoti svarīgi ir sekmēt kopīgas izmeklēšanas metodes, lai salīdzinātu organizēto noziedzību un radītu īpašas valsts struktūras šādam nolūkam, izveidojot operatīvu tīklu informācijas apmaiņai sadarbībā ar Eiropolu;
 5. ir nobažījies par to, ka nepārtrauktās bēgļu plūsmas uz Eiropu ir padarījušas cilvēku kontrabandu profesionālāku un attiecīgi palielinājušas cilvēku kontrabandas un tirdzniecības tīklu peļņu; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka tiek panākta sekmīga starptautiska sadarbība cilvēku tirdzniecības apkarošanā, lai izskaustu cilvēku kontrabandu un samazinātu cilvēku tirdzniecības tīklu ietekmi;
 6. norāda, ka Grieķija 2015. gadā saņēma aptuveni EUR 655 miljonus no valstu programmām un ārkārtas atbalsta sistēmas bēgļu krīzes risināšanai; aicina Komisiju nodrošināt, ka šie līdzekļi tiek pareizi izmantoti, un informēt Parlamentu par konstatētajiem faktiem;
 7. norāda, ka dalībvalstīm un Komisijai ir juridisks pienākums apkarot krāpšanu saskaņā ar LESD 325. pantu, un atzinīgi vērtē krāpšanas apkarošanas klauzulu iekļaušanu likumdošanas priekšlikumos ar finansiālu ietekmi;
 8. ir nobažījies par to, ka pieaug ar PVN saistīta krāpšana, jo īpaši tā sauktā karuseļveida krāpšana; aicina visas dalībvalstis piedalīties visās *Eurofisc* darbības jomās, lai tādējādi atvieglotu informācijas apmaiņu ar mērķi palīdzēt apkarot šāda veida krāpšanu;
 9. atzinīgi vērtē Komisijas 2016. gada 24. februāra paziņojumu, kurā tā ierosina rīcības plānu PVN sistēmas reformēšanai; aicina Komisiju iekļaut noteikumus par PVN pārrobežu krāpšanas apkarošanu; norāda, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm ES ik gadu zaudē apmēram EUR 50 miljardus PVN pārrobežu krāpšanas dēļ;

10. šajā sakarā uzsver, ka Parlamentam un Padomei steidzami jāvienojas attiecībā uz direktīvu par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (*PIF* direktīva); norāda, ka šo vienošanos kavē vienīgi tas, ka Padome bloķē jebkādu progresu attiecībā uz PVN iekļaušanu direktīvas darbības jomā; aicina Padomi pārskatīt savu nostāju, ņemot vērā Tiesas spriedumu *Taricco* lietā (C-105/14), kurš skaidri atbalsta Parlamenta juridisko nostāju;
11. ņem vērā Padomē notiekošās diskusijas par projektu regulai, ar ko izveido Eiropas Prokuratūru (*EPPO*) un kas ir rīcības plāna būtiska daļa; uzsver — lai efektīvi veiktu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu un nodotu tiesai tos, kuri izdara noziedzīgus nodarījumus *PIF* direktīvas piemērošanas jomā, Eiropas Prokuratūrai neatkarīgi no tā, kāda beigās izveidosies tās struktūra, vajadzētu būt apveltītai ar plašām pilnvarām nolūkā apkarot noziedzīgus nodarījumus pret ES finanšu interesēm; aicina dalībvalstis nodrošināt vajadzīgos cilvēku un finanšu resursus Eiropas Prokuratūras izveidei;
12. norāda, ka Eiropas Savienībā katru gadu nodokļu nemaksāšanas un nodokļu apiešanas dēļ tiek zaudēts EUR 1 triljons; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš nodokļu oāzēm un valstīm, kurās ir nepārredzami vai kaitnieciski nodokļu tarifi, kas ir milzīga problēma, kura skar ikvienu Eiropas iedzīvotāju;
13. atzinīgi vērtē starptautisko nolīgumu, lai starp G20 valstīm piemērotu jaunu globālu standartu lielākai nodokļu pārredzamībai saskaņā ar augstajiem standartiem, kurus ES jau piemēro; prasa to ātri īstenot un efektīvi uzraudzīt nodokļu krāpšanu un nemaksāšanu starptautiskā līmenī; atzinīgi vērtē to, ka 2016. gada februārī Komisija parakstīja nolīgumus, kuros iekļauta nodokļu informācijas apmaiņa ar tādām valstīm kā Andora un Monako, un to, ka 2015. gadā Komisija jau ir parakstījusi nolīgumus ar Šveici, Lihtenšteinu un Sanmarīno;
14. norāda, ka pārredzamība ir efektīvākais instruments cīņā ar līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu; aicina Komisiju šajā sakarā uzlabot tiesību aktus, nosakot obligātu pienākumu publicēt datus par visiem Savienības finansējuma saņēmējiem, tostarp datus par apakšlīgumiem;
15. uzskata, ka kopēja metode noziedzīgo grupu aktīvu konfiscēšanai Eiropas Savienībā varētu būt pret noziedzniekiem vērsts preventīvs pasākums; aicina dalībvalstu kompetentās iestādes dalīties ar šīs jomas paraugpraksi esošajās sanāksmju platformās, piemēram, Krāpšanas novēršanas koordinēšanas padomdevēju komitejā (*COCOLAF*) un citās; aicina dalībvalstis ātri transponēt direktīvu par noziegumu aktīvu konfiscēšanu un veicināt konfiscēto aktīvu atkārtotu izmantošanu sociāliem mērķiem saskaņā ar subsidiaritātes principu un atbalstīt Eiropas programmu par labas prakses apmaiņu konfiscēto aktīvu pārvaldīšanas jomā, sekmējot to izmantošanu sociāliem mērķiem;
16. aicina dalībvalstis attīstīt administratīvo, policijas un tiesu iestāžu sadarbību, lai izsekotu, atsavinātu un konfiscētu noziedzīgi iegūtus līdzekļus visā Savienībā un uzlabotu valsts līdzekļu atguves dienestus, kuri būtu jānodrošina ar pienācīgiem resursiem;
17. norāda, ka noziedzīgas organizācijas sadarbojas ar citām struktūrām un tās var iesaistīties atsevišķās darbībās, slepeni vienojoties ar noziedzniekiem „baltās apkaklītēs” (t. i., fiziskām personām, kuras saistītas ar uzņēmumiem un bankām un starp kurām ir publiskas amatpersonas visos lēmumu pieņemšanas līmeņos), kuri nav noziedzīgu organizāciju

dalībnieki, bet kuru interesēs ir abpusēji izdevīga labuma gūšana;

18. aicina dalībvalstis izveidot specializētas struktūras valsts līmenī, lai atklātu noziedzīgas organizācijas un izslēgtu publiskā iepirkuma subjektus, kas ir iesaistīti koruptīvās darbībās vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā;
19. uzsver, ka organizētā noziedzība izmanto grunts pārvietošanā specializētus būvniecības uzņēmumus, lai legalizētu nelikumīgi iegūtus līdzekļus un nelikumīgi apglabātu toksiskas vielas, kas izraisa vides piesārņojumu; lai novērstu šādu praksi, aicina Komisiju veikt noziedzības apkarošanas pārbaudes līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kuri ieguvuši līgumus par lieliem infrastruktūras projektiem, ko finansē no ES budžeta;
20. ir nobažījies par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā iesaistīto noziedzīgo uzņēmumu regulāro praksi lielu projektu konkursa procedūrās iesniegt piedāvājumus ar cenām, kas zemākas par pašizmaksu; aicina Komisiju iekļaut priekšlikumu ekonomisku novērtējumu uzņēmumiem, kam līgumi ir piešķirti, kā arī apakšuzņēmējiem;
21. mudina dalībvalstis ātri ratificēt Ceturto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu (4. *AMLD*), lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus dažādiem juridiskā statusa veidiem, tostarp juridiskām personām, piemēram, fondiem un juridiskiem veidojumiem, kas ir līdzīgi trastiem;
22. uzsver, ka bankām ir būtiska nozīme nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā, un šajā sakarā aicina Komisiju sagatavot priekšlikumu, lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību bankas līdzekļu plūsmām ne tikai attiecībā uz privātpersonām, bet arī juridiskām personām un trastiem;
23. prasa anulēt darbības licences bankām, kas iesaistītas pierādītos gadījumos, kad ir legalizētas lielas naudas summas;
24. ir nobažījies par to, ka 2014. gadā 71,15 % apmeklētāju grupu izdevumu tika maksāti skaidrā naudā; norāda uz Revīzijas palātas veikto pētījumu, kurā tā vērš uzmanību uz augsta riska praksi skaidrā naudā veikt maksājumus, lai atlīdzinātu apmeklētāju grupu izmaksas; uzstāj, ka jāatsakās no jebkādiem skaidras naudas maksājumiem apmeklētāju grupām;
25. prasa, lai ES piesakās dalībai Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupā (*GRECO*) un izpilda savus ziņošanas pienākumus saskaņā ar ANO Pretkorupcijas konvenciju, kurā ES ir līgumslēdzēja puse; prasa Komisijai, tiklīdz iespējams, iesniegt otro ziņojumu par korupciju ES un iekļaut arī informāciju par pašām ES iestādēm, proti, informāciju, kuras trūka Komisijas pirmajā ziņojumā, vai, ja ziņojums tuvākajos mēnešos nebūs pieejams, iesniegt atsevišķu ziņojumu par ES iestādēm kā sava pirmā ziņojuma papildinājumu;
26. atzinīgi vērtē to, ka 2014. gada decembrī Parlaments, Padome un Komisija pēc četrus gadus ilgām diskusijām pieņēma vienošanos par ES datu aizsardzības reformām, kas stiprinās fizisko personu datu aizsardzību un veicinās sadarbību starp dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm;
27. norāda, ka kopš 2014. gada janvāra ES iestādēm ir pienākums ieviest iekšējos trauksmes celšanas noteikumus, tā aizsargājot trauksmes cēlējus pret atriebību, lai nodrošinātu, ka

ES pārvaldē tiek atklāti smagi amata pienākumu pārkāpumi vai ļaunprātīga rīcība; pauž nožēlu, ka dažas iestādes šos noteikumus vēl nav īstenojušas; tomēr mudina ES dalībvalstis izveidot Eiropas aizsardzības programmu trauksmes cēlējiem un valsts iedzīvotājiem;

28. norāda, ka tādas programmas kā *Hercule*, *Fiscalis*, *Pericles* un Komisijas 2013. gada februārī ierosinātā direktīva ES finanšu interešu aizsardzībai un euro aizsardzībai pret viltošanu ir izstrādātas, lai apkarotu nelikumīgu starptautisku un pārrobežu noziedzīgo darbību, un prasa tās optimizēt un uzlabot koordināciju starp tām;
29. ir nobažījies par to, ka samazinās resursi, kurus dalībvalstis ir darījušas pieejamus nelikumīgas tabakas tirdzniecības apkarošanai; aicina Komisiju, lai tā, slēdzot jaunus nolīgumus ar tabakas industriju, nosaka, ka no šiem nolīgumiem gūto ieņēmumu daļa dalībvalstīm valstu budžetos būtu jāsaista ar pasākumiem nelikumīgu tabakas izstrādājumu kontrabandas apkarošanai;
30. atzinīgi vērtē ES Padomes 18 mēnešu programmu Nīderlandes, Slovākijas un Maltas prezidentūrām, ar kuru tās darba kārtībā augsta prioritāte ir piešķirta visaptverošai un integrētai pieejai attiecībā uz organizēto noziedzību līdztekus cīņai pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, un kuru īstenojot būs jāieceļ Eiropas Prokuratūras locekļi, jāizstrādā datu aizsardzības noteikumi, kā arī jāveicina un jāaizsargā tiesiskums un pamattiesības;
31. uzsver, ka ir svarīgi, lai politiķi būtu pārskatatbildīgāki; prasa pieņemt obligātus noteikumus, ar kuriem paredz, ka personas, kas ir notiesātas vai kas ir piedalījušās organizētajā noziedzībā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā, korupcijā un citos smagos noziedzīgos nodarījumos, nedrīkstētu kļūt par Eiropas Parlamenta deputātu vai strādāt citās Savienības iestādēs un struktūrās.

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS**

Pieņemšanas datums	20.4.2016
Galīgais balsojums	+: 24 -: 1 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Verónica Lope Fontagné, Dan Nica, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Richard Ashworth, Caterina Chinnici, Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Marian-Jean Marinescu, Markus Pieper, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Georg Mayer